

Knutselspullen,
vouwbladen
en stiften

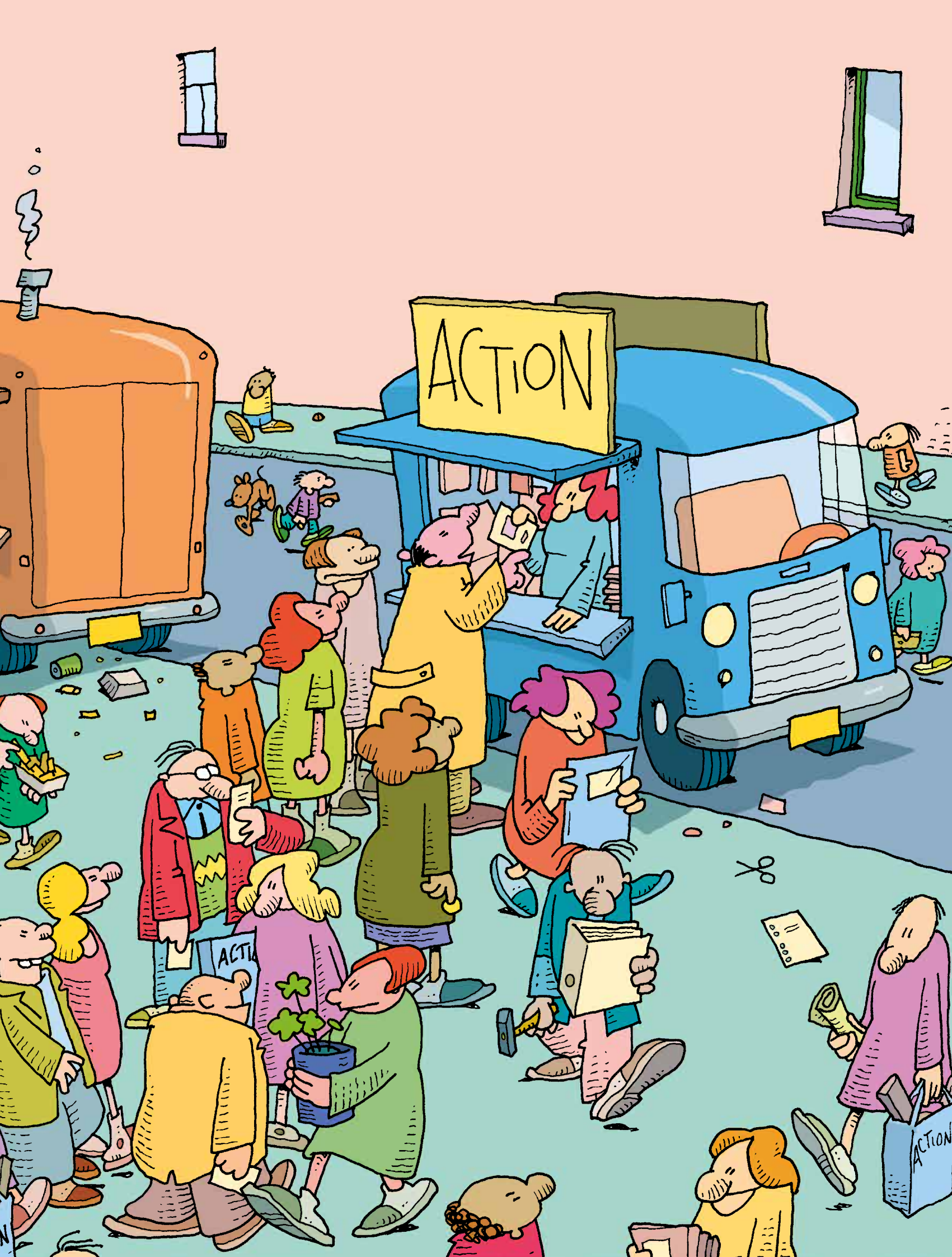
UIT EIGEN ZAK

Leerkrachten trekken massaal de portemonnee. Een derde betaalt uit eigen zak spullen voor school, zo blijkt uit een enquête van het **Onderwijsblad**.

Tekst Rob Voorwinden

Beeld Wim Stevenhagen

Van afwasbakken tot allesreiniger en aluminiumfolie, van ballonnen tot beloningsstickers en boeken, van potloden tot printerinkt en puntenslijpers, van schriften tot stiften, van lamineervellen tot lijm en lollystokjes: onderwijzers kopen heel wat spulletjes voor hun werk in de klas. Dat blijkt uit een enquête van het *Onderwijsblad* onder zo'n zeshonderd leraren, onderwijsassistenten en conciërges in het basisonderwijs.

Veel spullen worden gebruikt als knutselmateriaal voor in de klas, of om bijvoorbeeld proefjes te doen bij de techniekles. Of om de klas mee te versieren in paas-, sint- of kerstsfeer. 'Ik koop van alles', schrijft een deelnemer aan de enquête. 'Van rozen als we het woord "roos" leren, tot spijkers als we een schilderijtje willen ophangen.'

Daarnaast kopen leraren veel zaken om hun lokaal gezelliger te maken. "Je lokaal is toch je huiskamer", zegt Anke Jansze, kleuterleerkracht aan de Tweemaster in Lisse. "Dan is het toch leuk als er een plantje in de vensterbank staat."

In de antwoorden uit de enquête zijn kleuterleerkrachten goed vertegenwoordigd: zij slepen regelmatig spullen mee naar school. Niet zo gek, vindt kleuterjuf Jansze. "In elke kleutermethode staan wel dingen die je moet kopen. Dan heb je weer fruit nodig voor een opdracht, of moet je voor het thema 'groeien' aan de slag met

tuinkers. Dus moet je aarde en tuinkerszaadjes meenemen."

Deelnemers aan de enquête kopen verder kantoorbenodigdheden, zoals archiefdozen, scharen en plakbandhouders, of materiaal om hun lessen mee te ondersteunen. 'Pasta om kettingen mee te rijgen, rozijnen om te wegen, paddenstoelen bij een les over schimmels.'

Er wordt ook nogal eens gekookt op school. Zo heeft leerkracht Jansze in haar groep net het thema 'restaurant' afgesloten. "Dat hebben we gevierd door hier op school pizza te bakken." Leerkrachten nemen vaak ook traktaties mee voorjarige leerlingen, en een enkeling koopt zelfs eten voor leerlingen. 'Voor als ze thuis geen ontbijt krijgen.'

Action, Xenos en Ikea

De Action is veruit de favoriete winkel van leerkrachten. Winkels die verder worden genoemd zijn de Hema, Xenos en de Ikea. 'Ik heb deze week nog een kast gekocht bij Ikea', schrijft een leerkracht. 'En een bord om het dartbord tegen aan te hangen, mapjes voor de kinderen om losse blaadjes in op te bergen, goed plakband en leuke dingetjes om de klas mee op te vrolijken.' Ine Pennink, kleuterjuf aan obs Beekbergen in Beekbergen, koopt ook bij de kringloopwinkel. "Het thema van de Kinderboekenweek is 'oma en opa'. Dus heb ik bij de kringloopwinkel een ouderwetse schemerlamp gekocht, een Perzisch tafelkleedje en gebloemde theekopjes. Voor twintig

'Eigenlijk is het onderwijs de enige sector waar werknemers van thuis dingen stelen om mee naar hun werk te nemen'

Meest gekochte spullen

Artikelen	Aantal keren genoemd
Knutselspullen	276
Boeken	95
Stickers	64
Spelletjes	62
Bakjes	58
Pennen	47
Stiften	42

cent per stuk, dus het mag kapotvallen."

De leerkrachten, assistenten en ondersteuners besteden aardig wat geld aan alle spullen. Bijna drie kwart van hen geeft er tussen de 25 en 100 euro per jaar aan uit. Zo'n 10 procent van de geënquêteerden besteedt meer dan 100 euro per jaar, en 5 procent zelfs meer dan 200 euro.

Een derde van de deelnemers kan alle kosten declareren, nog eens een derde deel kan dat gedeeltelijk. In dat geval is er bijvoorbeeld een klassenbudget vanuit de school, zeg 50 of 75 euro, en soms stelt de ouderraad ook nog een bedragje per kind beschikbaar.

Kleuterjuf Pennink heeft een budget van 50 euro (de helft vanuit de school, de andere helft vanuit de ouderraad). Maar zij geeft jaarlijks meer geld uit. "Af en toe denk ik: Moet ik dat nu wel doen? Maar goed, ik zie soms iets waar ik enthousiast van word, en dan blijken de kinderen daar later ook enthousiast van te worden... Ach, je geeft alles ook niet in één keer uit: het gaat ongemerkt."

Een derde deel van de deelnemers aan de enquête betaalt alle uitgaven volledig uit eigen zak. 'Ik koop, kort gezegd spullen, waar een klassenbudget voor zou moeten zijn.'

Declareren

In België besteden leerkrachten vaker zelf geld aan hun onderwijs, zo blijkt uit een enquête van COV, de grootste onderwijs-

vakbond in het Belgische basisonderwijs. 90 procent van de leerkrachten investeert – uit eigen zak – aan het begin van het studiejaar gemiddeld 93 euro in materiaal, en later in het jaar nog eens zo'n 260 euro.

Is dat normaal? Niet echt, vindt Lies van Rompaey, coördinator bij het COV. “Verder wordt er van scholen en leerkrachten verwacht dat ze meegaan met de ontwikkelingen op de digitale snelweg. Maar leerkrachten krijgen bijvoorbeeld geen laptop. Dat ligt in andere beroepen toch duidelijk anders.”

Juf Jansze van de Tweemaster in het Nederlandse Lisse prijst zichzelf gelukkig dat zij haar kosten kan declareren. “Er hangen hier twee enveloppen: in de envelop van de ouderraad stop ik bonnetjes van spullen die ik direct aan de leerlingen besteed, dat kan tot 25 euro. En in de envelop van school doe ik de meer algemene bonnen – tot en met de bonnen voor pleisters en schuursponsjes. Dat kan tot 75 euro.”

En Jansze let er goed op dat ze die bonnetjes echt in de enveloppen stopt. “De inkopen voor school doe ik vaak tegelijk met mijn andere boodschappen, dus het worden lange kassabonnen. Maar dan streep ik daarop de uitgaven aan die voor rekening van de school komen.”

En tot slot moet je als leerkracht uitkijken dat je niet steeds je eigen keuken leeghaalt. Jansze: “In de klas moet je de leerlingen zout, zoet en zuur laten proeven, of je hebt even waxinelichtjes of servetten nodig. De verleiding is groot om die steeds uit je eigen keukenlade te halen.” Van Rompaey van het COV herkent dat maar al te goed: “Eigenlijk is het onderwijs de enige sector waar werknemers van thuis dingen stelen om mee naar hun werk te nemen.” □

Meest genoemde winkels

Action **464**

Hema **138**

Xenos **73**

Ikea **50**